

[Handelsministeren.] Jeg er glad for min arbejde, der er udført, og er glad for min andel i dette arbejde, som jeg har forsøgt at gøre så hurtigt og så udtømmende som muligt, netop på grund af den uro, der bl. a. fra hr. Jens Peter Jensen (Sorø amt)s side blev ytret ved første behandling.

De to spørgsmål, hr. Poul Dam har stillet, kan jeg begge besvare bekræftende.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets §§ 1-6 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Kaj Andresen): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om udlån til yngre landmænd.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 101) findes i tidenden sp. 1595, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 833).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets tekst, ændringsforslagene og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Morten Lange: Socialistisk folkeparti har med interesse fulgt udvalgsarbejdet her, idet vi havde håbet, at det havde skabt noget mere klarhed over, hvilke planer regeringen har for landbrugsstøtten på længere sigt. Vi har forstået, at de midler, man her stiller i udsigt til landbruget, er midler, som skal kompensere, at man har holdt igen på hjemmemarkedspriserne. Vi ved meget lidt om, hvad der vil ske med hjemmemarkedspriserne siden hen. Vi ved ikke noget om, hvad der ellers er påtænkt af

foranstaltninger, og kort sagt mangler vi fuldstændig en bare nogenlunde samlet oversigt over, hvad regeringen har tænkt sig at gøre over for de forskellige landbrugsøkonomiske forhold.

På denne baggrund mener socialistisk folkeparti ikke at kunne stemme for en bevilling på 25 mill. kr., som vi måske nok kan se en vis berettigelse i at tildele landmændene på baggrund af den tilbageholdenhed, man har vist på hjemmemarkedsrådet. På den anden side ser vi ikke hverken hoved eller hale eller system i at fordele 25 mill. kr. uden hoved og uden hale og uden system, det er ærlig talt lidt mere, end man kan byde dette folketing. Jeg vil dog gerne lægge til, at der er vel nok to slags nej i dette folketing, dels ting, man stemmer imod, dels ting, man stemmer imod med arme og ben. Vi har i dag ved anden lejlighed haft mulighed for at understrege, hvorledes man stemmer imod med arme og ben, og jeg skal med det samme medgive, at jeg ikke agter at stille forslag om, at dette lovforslag ikke kører videre til tredje behandling.

Chr. Thomsen: Jeg kan anbefale at stemme for begge de stillede ændringsforslag. Da vi sidste år vedtog loven om udlån til yngre landmænd, ønskede man at præmiere og animere til en bedre landbrugsuddannelse. Der blev dog åbnet mulighed for en lempeligere administration i overgangsårene. Nu har loven været i funktion i et år, og det er naturligt, at udvalget har diskuteret, hvordan den har fungeret, og jeg må indrømme, at det er påfaldende mange af de unge, der er faldet ud og ikke har fået andel i lovens goder. Det er betydelig flere, end jeg havde forestillet mig. Jeg vil derfor gerne bede landbrugsministeren se på, hvordan man praktiserer sorteringen af, om ansøgere er kvalificerede eller ikke-kvalificerede. Jeg tror nok, at det antal, der sorteres fra, er større, end man har forestillet sig.

Om det foreliggende lovforslag vil jeg gerne sige, at mit parti har ikke noget imod en særlig støtte til de unge landmænd, det er dem, der har de største problemer økonomisk. Jeg gør opmærksom på, at jeg allerede ved første behandling af lovforslaget efterlyste en samlet oversigt.

[Chr. Thomsen.]

Der står jo i bemærkningerne til lovforslaget, at det er et led i de forhandlinger, der føres med landbruget, og det havde jo i og for sig været rart at se, hvordan de andre led så ud. Jeg ønsker ikke her ved denne lejlighed at starte en diskussion om landbrugets problemer i al almindelighed, men jeg mener, det havde været rimeligt både af hensyn til udvalget, til folketinget og ikke mindst til landbruget, som det drejer sig om, om man havde fået et mere rimeligt grundlag at arbejde på, en bedre oversigt over, hvad det er, der egentlig er regeringens politik. Vi har fået det stykkevis, vi har fået at vide, at hjemmemarkedsordningen er stillet i bero i et år. Vi diskuterede i går landbrugets momsindbetaling og i dag dette lovforslag. Det havde været rart, om man i udvalget og her i folketinget kunne have fået en mere samlet oversigt over, hvad regeringen tænker sig mere i dette finansår.

Men jeg vil slutte med at sige, at mit parti ikke ønsker at stille sig i vejen for en særlig hjælp til de unge, og derfor kan jeg anbefale både at stemme for ændringsforslagene og senere ved tredje behandling for lovforslaget.

Niels Ravn: Jeg vil gerne først understrege den henstilling, der findes i betænkningen til landbrugsministeren om en mere liberal præcisering af uddannelseskriteriet, som også hr. Chr. Thomsen var inde på, især når det drejer sig om de ældre ansøgere; det var noget, vi var enige om i udvalget.

Dernæst kan jeg på det konservative folkepartis vegne anbefale de to af ministeren stillede ændringsforslag, der jo er af rent teknisk karakter.

Og så vil jeg kun yderligere gøre den bemærkning i anledning af hr. Chr. Thomsens indlæg, at vi da alle er klar over, at vi ikke med dette lovforslag løser landbrugets generelle problemer; ja, vi løser end ikke generationsskifteproblemerne for landbruget; men vi letter dem, vi gør det lettere for de unge at overtage egen bedrift; det er et skridt på vejen. Og den tidligere landbrugsminister, hr. Chr. Thomsen, ved jo bedre end nogen, at landbrugets samlede støttelovgivning udløber om et år, og da

må vi jo alle tage problemerne op til fornyet overvejelse. Jeg har ikke indtryk af, at man i socialdemokratiet har gjort sig nogen overvejelser i så henseender, og jeg tvivler på, at hr. Chr. Thomsen, hvis han endnu havde været landbrugsminister, på indværende tidspunkt havde afsluttet sine overvejelser med hensyn til, hvorledes lovgivningen skal se ud, når vi om et år på ny skal diskutere landbrugets generelle problemer. Det er ting, som vil naturligvis i alle partier inden for den tidsfrist, vi nu har fået, må gøre os alvorlige overvejelser over.

Jeg skal med disse bemærkninger dels anbefale de stillede ændringsforslag, dels anbefale selve lovforslaget til vedtagelse.

Anders Andersen: Jeg skal ikke forlænge debatten; jeg kan være enig i de betragtninger, som hr. Niels Ravn kom med.

Jeg skal anbefale de to ændringsforslag og lovforslaget i den ændrede skikkelse.

Bilgray-Nielsen: Da det radikale venstres ordfører ikke kan være til stede nu, skal jeg på hans vegne anbefale ændringsforslagene så vel som selve lovforslaget.

Kjær Rasmussen: Det er jo næppe til at bære, at vi også i dag skal yde landbrugsstøtte herinde. Der går jo snart ikke en dag, uden at et støttekrav fremkommer i en eller anden forklædning. Har man en ejendom, ja, så skal det nok vise sig, at Vorherre lader det hagle over de syndige, og så må man have statsstøtte, og har man ingen ejendom, ja, så må man jo endelig have hjælp til at få en, således at man kan få del i de støtteordninger, som alle kollegerne har. Mon ikke snart vi skulle prøve at finde ud af, hvorfor det hagler på de syndige. Det kunne jo være en straf, der kom over dem, fordi de måske har organiseret sig forkert, måske fordi der er for mange af dem, eller måske fordi de har valgt sig de forkerte førere, hvad ved jeg. Det sidste kan vi jo i hvert fald ikke gøre meget ved i denne sal. Men helt givet er det jo, at landbruget har mange problemer, og derfor er jeg også glad for et af landbrugsministeren tidligere afgivet løfte om, at dette ting vil få en landbrugsdebat; den er i høj grad tiltrængt, og jeg kan love, at mit parti med stor interesse vil deltage i den.

[Kjær Rasmussen.]

Under første behandling af nærværende lovforslag havde jeg lejlighed til at komme med nogle syrlige bemærkninger; jeg skal ikke ødelægge ministerens forårshumør ved at gentage dem. Kun må jeg igen sige, at vi ikke kan støtte det foreliggende lovforslag, som vi finder vil virke for tilfældigt.

Landbrugsministeren (Peter Larsen): Jeg vil gerne takke udvalgets flertal for indstillingen om lovforslaget, og fordi man har tiltrådt de af mig stillede ændringsforslag.

De af ordførerne fremførte bemærkninger giver ikke anledning til mange kommentarer fra min side. Jeg er helt enig i, at de erfaringer, man har gjort vedrørende den lov, der blev vedtaget i fjor med hensyn til administrationen og de dispensationer, som denne lov gav mulighed for, at disse spørgsmål må vi tage op. Jeg må dog sige til hr. Chr. Thomsen, at når der er så mange afslag, så må det dog nævnes, at halvdelen jo ikke opfyldte den gamle lovs betingelser, og det er det, vi bl. a. råder bod på ved gennemførelse af det lovforslag, der her foreligger. Jeg er da helt enig i, at der også derudover er problemer, og dem er vi villige til at tage op til overvejelse.

De andre spørgsmål skal jeg gå let hen over. Det er klart, at når der senere bliver tale om, at der fra folketingets side skal ydes økonomisk støtte til landbruget, så vil det komme frem i finansudvalget eller på anden måde i så god tid, at folketinget får lejlighed til at tage stilling til det. Men jeg tror, man må erkende, at så vanskelige som vilkårene er for landbruget og med den usikkerhed, der råder, har det ikke været muligt på den korte tid at komme med en samlet og endeligt udarbejdet plan til løsning af disse spørgsmål. Jeg er glad for, at der nu er et stort flertal for gennemførelsen af dette lovforslag. Jeg tror, vi er i stand til at hjælpe en 12.000-14.000 yngre landmænd og dermed også være med til at markere, at det bl. a. er dem, vi satser på også i fremtidens landbrug i Danmark.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslagene nr. 1 og 2 og lovforslagets tekst, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Kaj Andresen): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Forhandling om ministeren for offentlige arbejders redegørelse af 16. maj 1968 for planerne om anlæg af en lufthavn på Saltholm.

(Redegørelsen findes i tidenden sp. 3036).

Horn: Må jeg til indledning sige, at vi fra vor gruppe ikke på det foreliggende grundlag tager stilling til placeringen af en ny nordisk centrallufthavn, at vi heller ikke tager stilling til, om folketinget bør vedstå den sympatitilkendegivelse, som den daværende trafikminister fik i 1963 om, at Store-Bælt skal have førsteprioriteten, og endelig at vi forudsætter, at denne drøftelse ender med, at vi kan blive enige om senere at stille et forslag til beslutning om, at der nedsættes et udvalg til at modtage oplysninger om og følge denne sag.

Ministerens redegørelse viste jo ganske klart, at det af flere grunde haster med at få taget stilling til, hvor den nye nordiske centrallufthavn skal placeres. For at begrænse investeringerne i Kastrup mest muligt og følge kapaciteten op, må vi have en første etape af en ny lufthavn i brug omkring 1980. Men selv hurtig handling hindrer ikke, at der inden 1980 må ofres nogle millioner kroner på, at Kastrup kan virke effektivt og stadig væk være Europas femtestørste lufthavn. Vi ved, at de prognoser, som laves over trafik, kan være usikre, men for private biler og lufttransport, der er det nok rigtigt, som SAS bedømmer det, at de prognoser, der er lagt til grund for redegørelsens vurderinger eller udvalgenes vurderinger, ligger i underkanten.

Ministeren var inde på den interkontinentale luftransport, og det er rigtigt, at der her sker ændringer i trafikmønsteret. Vi har set det i 1960'erne; vi har længe vidst, at det ville ske, og vi ved, at trafikmønsteret